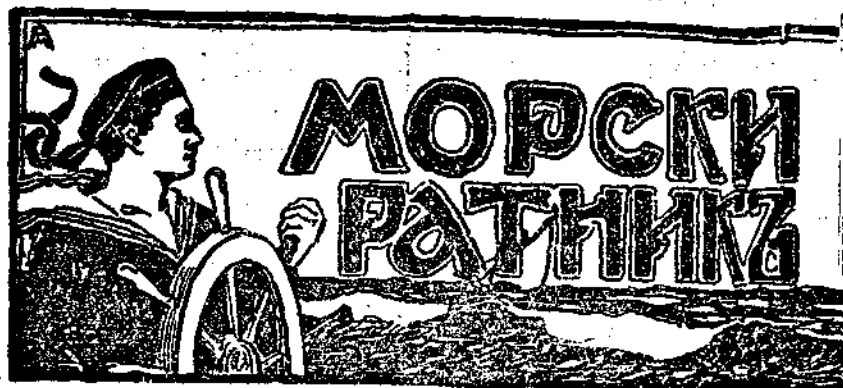

Муж

Всѣки морски тру-
женикъ допринася
блага и сближение
за родината си.

СА ПЛАМЕНА

Получаването на
„Морски Ратникъ“
е задължително за
всѣки съюзенъ членъ.

ОРГАНЪ НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ МОРЕЦИ

Абонаментъ: за година 60 лв., пол. год.
30 лв., за странство 100 лв. годишно.

Всичко се адресира до Съюза на Българските
морци: ул. „Цариградъ“ № 1 — Варна.

Отдѣленъ брой 3 лева
Урежда редакционенъ комитетъ.

Протекционни мита и навла.

Нѣколко години само следъ войната, нѣкои отъ голѣмитѣ и богати въ свѣта държави, като Англия, Съединенитѣ Американски Шати, Аржентина, Италия и други, подъ знака на обедняването и военни задължения и дългове се върнаха петдесетъ години назадъ, като въведоха на ново протекционизма въ търговията си по отношение на вноса имъ. Едни отъ тѣхъ приложиха тази мѣрка и по отношение на нѣкои отъ тѣхнитѣ доминиони и владения.

Модернитѣ идеи, които човѣчеството насаждаше, като по съобразни съ действителниятъ моралъ и истинската политическа економия, обориха и съумѣха презъ редъ години да провалятъ протекционната система и се стремѣха да прокаратъ единъ по либераленъ режимъ, обстоятелство, което до войната постигнаха и така се обяви „свободата на търгуването“. За това спомогнаха не малко всички модерни средства, които напредналото и свободолюбиво човѣчество разполагаше — желѣзници, корабоплаване, електрически телеграфи, телефони и

ването на тези пречки въ протекционизма спомогна още повече и даде новъ подемъ въ развитието и напредъка на свѣтовниятъ търговски флотъ. Броятъ на корабитѣ се увеличаваше, обстоятелство, което показваше, че криза въ мореплаването нѣмаше.

Обаче, съ връщането къмъ протекционизма — временна мѣрка за борба съ ограничение на износа на здрави парични девизи, пжтищата на търговията изново се запричиха: предлаганията да не се търсятъ, поради което хранитѣ се горятъ, добитъка се унищожаватъ, парходи се продаватъ на немовѣрни низки цѣни, банки бездействуватъ и вложенитѣ въ тѣхъ капитали стоятъ мъртви. По силата на този протекционизмъ, въ много страни, вънъ отъ официалното му прилагане, въ пресата, афишажа, търговската пропаганда, консулска дейностъ и пр., той се явява въ още по силна и настоячива форма въ видъ на апели прѣко гонещи целта, безъ какво и да е стѣснение, че се нарушаватъ елементарнитѣ правила за свободенъ обмѣнъ. Тамъ ще срѣщнете следнитѣ възгласи, напримеръ: „пжтувайте за

К-нъ В. Караностовъ.

Въпроса за пристанищнитѣ работници.

Въпросътъ за пристанищнитѣ работници не е тъй лесенъ, както могатъ да си го представятъ ония, които не сж запознати основно съ него. Преди всичко въпроса за пристанищнитѣ работници е общественъ въпросъ и следъ това партизански, Тукъ се касае, да се осигури прехраната на колкото се може повече хора, но съ това да не се спъне работата въ пристанището и да не се навреди на трафика въ него, а още по-конкретно, на нашиятъ износъ.

По настоящемъ въ Варненското пристанище сж ангажирани да работятъ 600 души работници отъ така наречената „преносна служба“ и 160 души колари.

Първитѣ сж разпределени на 30 групи редовни работници, по 15 души въ група и 10 групи резервни, сжщо по 15 души въ група. Резервнитѣ работници сружатъ да засилватъ работата, когато стане нужда и се освобождаватъ отъ работа, когато тази нужда бжде задоволена. Този начинъ на разпределение работницитѣ на „постоянни“ и „резервни“ не е далъ добъръ резултатъ и комисията по чл. 25 отъ правилника за преносната служба е вземала решение, следъ дълго-временни проучвания, да опредѣли числото на необходимитѣ работници, които ще могатъ да задоволяватъ нуждитѣ на пристанището, но при условие да се гарантира единъ екзистенцъ минимумъ за всѣки работникъ.

Отъ даннитѣ, които имаме

рося предстои да бжде взето въ най-скоро време.

Съ коларското съсловие въпроса е поставенъ малко по-иначе, понеже тѣ трѣбва, освенъ за себе си, да се грижатъ и за конь и кола. За изтеклата година, на всѣки коларъ се пада средно по 3000 лв. мѣсечно отъ които трѣбва да отдѣля за коньтъ и поправка на колата си. Следователно положението на коларитѣ не е по-завидно отъ това на другитѣ работници.

Отъ всичко това се вижда, че не е лесна задачата на ония, които сж поставени да разрешаватъ въпроса за пристанищнитѣ работници, но ние вѣрваме, че той ще добие своето правилно разрешение, понеже всички, съставляващи комисията по чл. 25 сж хора съ опитъ и познаватъ много добре условията при които се работи днесъ въ нашитѣ пристанища.

Прочее, повече търпение и по-малко вмешателство отъ вънъ въ работата на комисията, която е натоварена съ тази тежка задача.

Морски осигоровни

(продължение отъ бр. 79)

1). Морски рискове (проба де фортуна).

Търговскиятъ законъ ясно определя и постановява морскитѣ рискове, при които осигорителитѣ отговарятъ при случай на тѣзи рискове. Законодателя вѣнѣва въ тѣхна тежестъ всички вреди и загуби, които биха претърпѣли осигоренитѣ предмети по причина на буря, крушение, засѣдане, случайно сблъскване, принудително измѣняване на курса при пжтуването, при изхвърляне на товаръ, пожаръ, разграбване отъ злосторници, спиране и отклонение на кораба отъ пжта му по заповѣдь и нареждане на нѣкоя военна сила, обявяване на война, репресалии и въобще по причина на всички други морски случайности (fortunes de mer), били тѣ предвидени, или непредвидени, обикновенни, или извънредни и съ изключение на противоречивитѣ договори, на

били изхвърлени на брѣга следъ крушение и сж били обектъ на разграбване отъ страна на злосторници. Контрабандата, сжщо не може да бжде разгледана като морски рискъ и шансовѣтъ, които тя допуска не могатъ да бждатъ съвсемъ въ тежестъ на осигорителя.

Законътъ, вѣнѣва, безъ разлика, въ тежестъ на осигорителя цѣлостната загуба на осигоренитѣ предмети, както и частнитѣ загуби, каквито послѣднитѣ могатъ да понесатъ. Никаква разлика, тоже, не може да се направи между загубитѣ, понесени напълно отъ осигоренитѣ предмети и разходитѣ, които сж направени по тѣхъ въ случая: осигорителя се натоварва съ всичкитѣ рискове, които могатъ да причинятъ на осигорения една загуба при осигоренитѣ вещи, или що се отнася до тѣзи вещи.

Осигоровката може да бжде направена за отиване и връща-

КАЗИ ИЗЪ МОРЕШКИЯТЪ ЖИВОТЪ

Годоръ Ангеловъ

Синеоната Французойна

(изъ споменитъ на капитанъ Z.)

РАЗКАЗЪ

Еднообразното и продължително пътуване на голѣмиятъ каргоботъ ни бѣше омръзнало. Събирахме се често въ каютъ компанията и разговаряхме. Една вечеръ, следъ трапезата, дойде на разговоръ и капитанъ Z. Преди трѣгането ни отъ Ливерпулъ, имахме нареждане да отидемъ направо въ Сфаксъ, кждето трѣбваше да товаримъ солъ, но, въ последствие, получихме ново нареждане и вмѣсто въ Сфаксъ, ни наредиха да отидемъ въ Иеръ. Тѣй че, нея-вечеръ, разговора се въртеше все около Сфаксъ, кждето повечето отъ насъ не бѣха ходили. Азъ ще ви разправа нѣщо отъ моя животъ тамъ каза капитанъ Z. — едно приключение. Ето какво преживѣхъ, поде капитанъ Z.: стажирахъ за диплома си на единъ руски петь хиляди тоненъ параходъ. Сближението между другари е по-голѣмо и по-лесно на каргобота, отколкото на пжтншкитъ параходи, тѣй че, на борда, живѣхмъ най-приятелски. При разнообразнитъ ни рейси, попадна ни да отидемъ веднажъ да товаримъ фосфатъ въ Сфаксъ. Тамъ отивахъ за првъ пжтъ; не познавахъ Тунисъ и всичко, което щѣхъ да видя, за мене, щѣше да бѣде нѣщо ново. Въведоха ни презъ единъ съвсемъ тѣсенъ каналъ и ни завързаха на кея. Товаренето трѣбваше да започне на другия денъ и ние почивахме. Надвечеръ, на парахода се яви високъ мургавъ арабинъ съ високъ червенъ фесъ на главата. Едного му око бѣше грапаво отъ шарка. Бѣше облеченъ чисто и спретнато и усмивката не слизаше отъ устнитъ му докато разговаряше съ старшиятъ ни помощникъ, русъ, пълничекъ и винаги засмянъ, който въпреки петдесетъ годишната си възраст не отбѣгваше развлеченията на брѣга. Отъ разговора ни, на разваленъ френски езикъ, изглеждаше, че ги свързваше старо познанство и нѣкои интимни работи. Следъ половинъ часъ, арабина, съ голѣма пѣрвавостъ се спусна по високада изправена стълба и

винаги палмовата ракия, каза Бенъ Али. Ако и на Васъ това ще направи удоволствие, опитайте по чашка. — А, какъ, Матвей Христофоричъ, Вие, опитвали ли сте нѣкога този еликсиръ запита вториятъ механикъ, струва ли си да го опитаме? — Чудесно, господа, съ вѣчната си усмивка, проговори Матвей, азъ сжщо палмова ракия щѣхъ да предложа да вземемъ. Хайде тогава да опитаме еликсира на Бенъ Али се провикнахме всички: Сервираха ни бутилка ракия и паница съ прѣсни туниски фурми. До като опитвахме ракията, Матвей и Бенъ Али разговаряха на своя разваленъ френско-арабски езикъ и на края, изглежда, че останаха съгласни да отидемъ нѣкъде. Бѣше полунощ, когато напустнахме „Дветъ палми“ и подъ водачеството на нашия гидъ навлѣзохме въ арабскитъ кварталъ на града. Криви тѣсни улици съ едноетажни кжщички, между които често кафенета, въ които възрастни араби съ своятъ шуменъ и пискливъ разговоръ допиваха кафето си смучейки непрестанно наргиле, или чубукъ. Около кафенетата, малки и мръсни гостилнички кждето готвачитъ въ този кжсенъ часъ сервираха пресловутиятъ арабски фулъ и тукъ тамъ свощарски магазини, кждето бѣха изложени всички сухи и прѣсни плодове на Африка: отъ фурмитъ на оазиса до бананитъ на Канарскитъ острови. Малки, полуголи арабчета жадно впиваха погледитъ си въ разнообразнитъ изложени плодове и пискливо се провикваха, докато стопанитъ на магазинитъ съ свойственното на арабина спокойствие, презъ гъстиятъ тютюневъ димъ на чубука, съзерцаваха само тѣмъ известнитъ сладости на ориенталцитъ. Движейки се презъ арабскитъ кварталъ, кждето по нѣкога задъ нѣкоя рогозка, служеща за завеса на нѣкоя низка врата на малка стаичка, се подаваше главата на негрѣка или арабиня за да покани да се отбиемъ при нея за ми-

французойка, която ганцува съ англичанина капитанъ? Тя е само отъ три дни въ Сфаксъ. Пристигна онзи денъ съ „Паке“ отъ Марсилия, продължаваше да ни информира нашия приятелъ. Брюнетка, пѣкъ има такива чудно хубави сини очи; тѣй сини, като онези на голѣмитъ дѣтски кукли. . . Днесъ тя е царицата на бароветъ въ Сфаксъ. Двойката на ново премина покрай нашата маса и неволно моя погледъ се отправи къмъ младата дама, когато нейнитъ очи пронизително ме погледнаха. Тѣ бѣха съ голѣми зеници, обаятели съ неподатливи на цаѣтъ ириса, такива каквито челоуѣкъ има само на младини. Вѣрно бѣше се изразилъ арабина, нейнитъ голѣми сини очи, като че ли, бѣха дѣйствително такива както при голѣмитъ кукли. Дългитъ черни ресници на тези чудновати очи съ падащата отъ тѣхъ матова сѣнка ги правеха още по блѣскави и тайнствени. Трудно бѣше нѣкой да остои на този погледъ. Тайнствени очи, Матвей Христофоричъ казахъ азъ, забелѣзахте ли? Наистина, азъ ей сега, ще танцувамъ съ тези чудновати очи, каза Матвей и заприказва съ англичанина. — Иесъ, отговори последния и Матвей, следъ комплиментъ, поведе синеоката къмъ пистата. А какъ се именуватъ дамата, запитахъ Бенъ Али? — Ернестина съ „двата туркоаза.“

Следъ нѣколко тура, Матвей отведе Ернестина при нейната компания и се завърна при насъ. Е, какъ? запитахме ние. „Огнь, каза само Матвей. Да, тя ме запита за Васъ, Z., дяволъ, тѣй непринудено.“ Часътъ бѣше три. Трѣбваше да се приберемъ, защото сутринята ни очакваше работа. По пжтя и въ леглото синитъ туркоази, като че ли, непристанно ме гледаха и ми нашепваха: азъ Ви желая.

Е, какъ, ще излѣземъ ли на брѣга, запита, на другата вечеръ Матвей? Да вървимъ отговорихъ азъ, а Бенъ Али? — Ще дойде съ насъ.

Къмъ десетъ часа бѣхмъ въ „Шабане“. Имаше малко посетители. Ернестина седѣше сама на една маса, малко замислена. Да поканимъ ли синеоката, предложи Матвей? така, тя направо отъ Васъ, като се обърна къмъ мене, по добре ще задоволи снощното си любопитство. На поканата, Ернестина, съ засмѣно лице се отправи къмъ насъ и седна между мене и механика. Матвей и Али бѣ-

на малки партии и товаренето се забавяше. Очарованъ отъ плѣнителнитъ очи на Ернестина, азъ бивахъ редовно всѣка вечеръ въ бара, догасамъ, кога съ другаритъ Ернестина ми отговареше съ сжщитъ чувства и следъ две седмици нежно чувство на взаимна обичъ свързваше нашитъ млади сърца. Азъ любехъ и бѣхъ обичанъ. Ернестина съ никога не танцуваше. Денемъ, презъ свободното си време, азъ бивахъ при нея; тя постоянно ме разпиваше за моятъ животъ и родина. Товаренето привърши следъ единъ мѣсецъ и ние заминахме. Азъ, съ наболѣло сърце се раздѣлихъ отъ Ернестина съ обещание да си пишемъ винаги до втора срѣща. И дей-

ствително, при всѣ пристигане въ Одеса, вахъ купъ писма отъ кждето синитъ очи бѣжирани за една годишно ревио. Нашата корация продължи по вѣс години, докато единъ, но малко писъмце директоръ на едно Монте Карло ми съочи Ернестина не е живитъ. Отъ тогава съмъ отбѣгвалъ да от Сфаксъ. Дълго време ва пазихъ последната графия на моитъ промѣлви Z и се. Сждба!

Наближаваше ми Трѣбва да се смѣни за капитанъ Z и стан

Кооперативна Спестовна Взаимно-Спомагателна на служителитъ при Бѣлг. Тѣрг. Параходно Дружество

БАЛАНСЪ

на Кооперативната Взаимно-спомагателна К. служителитъ при Бѣлг. Тѣрг. Параходно Дружество
Съставенъ на 31 Декемврий 1932 година.

АКТИВЪ

1 Каса	22422	1 Дѣловъ капиталъ	
2 Банки	125800	2 Резервенъ фондъ	
3 Дебитори	16996	3 Задължителни спестявания	
4 Портфейлъ	169095	4 Кредитори	
5 Аванси	52950	5 Безсрочни влогови	
		6 Лихви за 1933 г.	
		7 Загуби и печалба	
	387263		

Смѣтка ЗАГУБИ и ПЕЧАЛЕ

на 31 Декемврий 1932

ДА ДАВА

1 Удобрени лихви, канцеларски, публикаций и др.	19306	1 Отъ лихви, комисионни и др.	
2 Чиста печалба	14205		
	33511		

За счетоводството

(п.) СТ. ВЕЛИКОВЪ

Контроленъ съветъ

(п.) Д. ФУРНА
(п.) Г. МАНС
(п.) ИВ. ЗЛА

ДОКЛАДЪ

отъ Проверителния съветъ на Кооперативна Спомагателната Каса на служителитъ при